

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.	Főszerkesztő: Benka Gyula.	Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Béla.	KIADÓHIVATAL: Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.
Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.	Főmunkatárs: Zlinszky István.	Lap tulajdonos: Dr. Haviár Gyula	Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

Önmérgezés.

Ami árt. az oktat.

Keserű tapasztalatok kijózanítanak s a sors kedvezése elandalít s lefokozza munkásságunkat.

Óhajtható, hogy kisvárosi életünkben a multak keserű tapasztalatai ne törjék meg az intéző körök munkakedvét, sőt ellenkezőleg a tanuságos tapasztalat legyen serkentő oka annak, hogy amit vagy elmulasztottak, vagy rosszul végeztek az elődök a multban, azt annál inkább pótolják és sikerrel valósítsák a jelenben.

Az orvosi gyakorlat beszél oly szomorú esetekről, midőn az erős test-szervezet a benne keletkező beteg életnedvek vérmérgező hatása alatt nehezen gyógyítható bajnak, olykor halálos veszedelemnek van kitéve.

Községünk élő szervezethez hasonló, Községünk élő szervezete a multban többször volt kitéve az önmérgezés veszélyének. Egy pár ilyen vérmérgezéshez hasonlítható esetet említek fel, nem azért teszem ezt, hogy a multak felett keseregjünk, Jól mondja a szálló ige: Késő bánat, eb gondolat! Hiszem azonban, hogy a mult tapasztalatai tette serkentik a jelenkor intéző köreit, midőn hasonló kérdések megoldására újabb alkalom kínálkozik.

Szarvas községét már 1846—47-ben meglátogatta a szerencse, mikor az akkor még csak Szolnokig kiépített vasutnak Aradig leendő folytatása úgy volt tervezve, hogy Szolnoktól Szarvas, Kondoros, Csaba felé fog vezetni az Alföld jövedelmezőnek ígérkező vasuti hálózata, Lelkesedéssel fogadták Szarvas intéző körei ezen

tervezetet s nagy áldozatkészséggel ajánlatokat tettek arra nézve, hogy a község nagybárára közös használatban levő legelőföldjét ingyen adják oda az építő vállalatnak, előteremtik ingyen az indulóház és őrházak megépítéséhez a téglát s pénz áldozattal is hozzá járulnak a terv kiviteléhez. E tervezést késleltette s utóbb lehetetlené tette az 1848-iki szabadságharc. Annak lezajlásával újra fölmerült a Tiszavidéki vasutvonal kiépítésének terve. De már ekkor részint a legelőföldek időközi felosztása, részint az ellenszentes osztrák katonaság betelepítésének lehetőségére, részint a községek erőszakos megadóztatására oly ellenszentes hangulatot ébresztett Szarvas akkori köreiben, hogy e miatt Szarvas kiesett a tervezett tiszai vonat hálózatából. Ezen szerencsétlenségnek végzetes következményeit ma is mindnyájan fájdalommal érezzük. Ilyen végzetes következmény az is, hogy mlg a 48-as előtti időben Szarvas községe anyagi erejénél s értelmi fejlettségénél fogva vezérszerepet játszott megyénkben, napjainkban az előnyösebb vasuti összeköttetéssel rendelkező és ezért hatalmasan fejlődő megyei községek legtöbbször tulszárnyalva, háttérbe szorult.

Ilyen a multa tartozó mulasztás az is, hogy a Körös szabályozásának címe alatt, az anya körös élő vizét s az ezzel járó minden előnyökét kiűzték kezünkől az akkori intéző körök, abban a reményben, hogy a szélsőséges áradásoktól megmenthető földek bő terméssel fogják kárpótolni az élő viz elvesztését. Lehet, hogy egyeseknek fokozott anyagi haszna szár-

mazott az anya Körös agyonszabályozásából: de bizonyos az is, hogy az víz termékenyítő hatásától, közegészségre vonatkozó nagy előnyeitől az olcsó viziszállítás hasznától a község összes lakossága elesett. Most élünk poshadó dögvíz medre mellett, mely vapról-napra veszélyezteteti Szarvas és Szentandrás közegészségét s évente ismétlődő aszályával csökkenti a körösmenti földek termékenységét, elapasztja kutaink vizét, melyet — úgy látszik, a nem mindig sikerrel kecsgető ártási kutak sem fognak pótolni.

Ilyen végzetes mulasztás volt a közelmultban az is, hogy bár Szarvas községe az államilag fölállítandó földmívelési iskola céljaira a Bikazugban négyszáz holdat felajánlott s az akkori földmívelésügyi minisztérium a vidék közgazdasági ügyeit szolgálni kész földmívelési iskola létesítésétől nem vonakodott, mégis úgy a szokásos késlekedés, mint a gyorsan beálló miniszterválságok következtében ez a tervezetés is füstbe ment. Pedig napjainkban senki sem vonja kétségbe, hogy azon községek dolgoznak önjavukon és a jobb jövő biztosítása érdekében, melyek különböző szakiskolák áldozatkész létesítésével nagyvidék felett értelmi uralomra emelkedni törekcsenek. Most mintha újra felénk fordítaná a szerencse istenasszonya mosolygó arcát és kedveskedéseit. Gazdasági vasut tervezgetése foglalkoztatja Békésmegye azon községeit, melyek nem voltak oly szerencsések a multban, hogy országos érdekű vasutakhoz juthattak volna. Országos érdekű tervezetésben nagy jelentőségű nemzet-

Alkalmi vétel!

50 százalék ármegettakarítás.

Egész öltönyre való tisztagyapjú férfi szöveteket 15 és 20 koronáért óriási választékban ajánl

FISBEIN és KRAUSZ.

gazdászati célokat törekszik elérni úgy a kereskedelmi, mint a földmivelésügyi magy. kir. minisztérium, midőn a Dunán a Tiszával összekötő s Csongrádnál betorkoló csatornát kiépíteni s a Tisza mellékvizeinek hajózhatóvá tételét kieszközölni akarja. Ha valamikor akkor most kell Szarvas községének is éber figyelemmel kísérni e vállalatokat s magragadni a kínálkozó alkalmat arra, hogy az újabb gazdasági és értelmi sodrából végzetes halogatásai s multban elkövetett mulasztásai miatt ki ne essék. Valóságos önmérgezés betegségébe esnek, ha Istentől adott eléggé kedvező anyagi helyzetünket és életképességünket akár egyesek szűkeblü önzése, akár a párturalom engesztelhetetlen gyűlölközése akár a népszerűség elvesztésének lehetősége megzsibbasztana s hátra vetne oly elhatározásunkban, törekvéseinkben és időszerű áldozatkészségünkben, melyek által Szarvas közjavát előmozdíthatónak véljük.

BENKA GYULA.

Csipkeverő tanfolyam befejezte.

Szarvas községe tudvalevőleg a háziipar fejlesztése céljából csipkeverő tanfolyamot tartott fenn, amely csipkeverő tanfolyam ezen a héten nyert befejezést. A befejezéssel konstatálni

lehet azt, hogy a tanfolyam teljes sikerre vezetett és remélhető, hogy az elköltött közpénz busásan meg fogja hozni kamatait a házi ipari működésnek fokozott fejlesztésében.

A tanfolyam vezetője Mácsay Jolán volt, kinek érdeme, hogy a tanítványok nagy része a csipkeverés különböző nemeiben, különösen a ma annyira divatos csetneki csipke készítésében igen nagy tökélyre jutottak.

A tanítványok száma 40 volt, kik október elejétől december elejéig naponta látogatták a tanfolyamot. A tanítványok között számosan voltak a szegényebb néposztályból is, kik az elsajátított ügyességet jövedelmező életfenntartási eszközként is hasznosíthatják.

A tanfolyam befejeztével tapasztalt siker biztatólag hat a mozgalom tovább vitelére, különösen pedig arra, hogy a házi ipari működés továbbfejlesztése érdekében annak más ágaira is kiterjedjen a gondoskodás és a nép között a házi iparúak más, még inkább jövedelmező ágai is elterjeszenek.

Ezek között az előjáróság, illetve az ipari bizottság figyelme különösen a szövészetre terjedt ki. Már a multkor jeleztük lapunkban, hogy felmerült annak terve, hogy újabb tanfolyamot hirdessenek a szövészet elsajátítására.

Az az érdeklődés, amely a csipkeverés iránt megnyilatkozott és az a kiváló siker, amit most már látni lehet, ezen eszmének újabb tápot adott és remélhető, hogy az mielőbb megvalósulást fog nyerni.

UJDONSÁGOK

Császárbüilém Szarvason.

Bécs Ausztriában van, Szarvas Békésmegyében van. — Ausztria messze van Békésmegyétől, Bécs messze van Szarvastól. — Bécsben van a császár, Szarvason vannak a szarvasiak. — Mivel pedig Bécs messze van Szarvastól, a császár is messze van a szarvasiaktól. — A császár nagyon nagy ur, a szarvasiak nagyon kis emberek. — A közmondás szerint kis embernek nem jó nagy urakkal egy tából cseresnyézni, a köztudat szerint kis embernek nagyon jó nagy uraknak hizelegni. — Ha a kis ember közel van a nagy urhoz, akkor a kis ember közléről hizeleg a nagy urnak. — Ha a kis ember messze van a nagy urtól akkor a kis ember messziről hizeleg a nagy urnak. — Mivel a szarvasi kis emberek messze vannak a bécsi nagy urtól, a szarvasi kis emberek messziről is hizelegnek a bécsi nagy urnak. — A bécsiek megemlékeztek, hogy a bécsi nagy ur 1848. december 2-án lett osztrák császár, a szarvasi kis emberek

TÁRCA.

A gyilkos.

I.

A törvényszéki palota nagytermében az összes helyeket már egy órával előbb megszállva tartotta a közönség. Az elnök könyörtelenül visszautasította a legelőkelőbb hölgyeket, akik még mindig nagy számmal kíváncsok voltak be a végtárgyalásra.

Odabent mégis a nőnem volt többségben. Csak úgy viritottak a padosorok.

Az októberi nap bekandikált a magas ablakon s a kései verőfény ott esillogott az újdívatú kalapokon, a színes structollakon, a villanó ékszereken.

És minden arc kipirult, minden szem fölragyogott, mint az izgató drámák előadásakor.

Mert drámát vártunk.

Uri ember és gyönyörű cigányleány szerelmi katasztrófáját.

Valóságos relytély megoldását, mert a gyilkos önmagát vádolja, míg a közvádolt tehetetlenül habozott.

Az elnök összesugot a két szavazó bíróval. Izgatottak voltak ők is.

Tőlük hármuktól követeltük az igazság kiderítését s a megtorlást.

Esküdtszék akkor még nem ítelt felebarátaink ballépései fölött a polgárság lelkiismerete halgatásra volt kárhóztatva.

— Vezessétek be a vádlottat!

II.

Fészkelődés, moraj támadt, amit a két fegyveres őr belépett a gyilkossal. Nyeles szemüveg, monokli, csiptető, kis és nagy látóeső mint részegeződött.

Nyulánk termetű, szinte leányosan szelid arcu, rokonszenves fiatal ember állt meg a terem közepén.

Szerényen meghajtotta magát s mielőtt még kérdést intéztek volna hozzá, érczes hangon szólt, miközben vonásai egyszerre roppant erélyt mutatnak.

— Nagyságos elnök ur! Tudom a mai végtárgyalás célját. De bármint faggatnak, bármint vádolnak és védenek, én nem vallok másképp, mintahogy a vizsgáló bíró előtt val ottam. A tiszta igazságot mondom most is, akár hiszik, akár nem. Én azt a leányt megöltem! Gyilkos vagyok, bűnhődni akarok. . . . Itéljenek el!

Akik korábban ismerték Nyitray Bélát, semmi elfogultságot nem vettek rajta észre.

Nyugodtságát mind végig megőrizte, akkor is mikor a legbögsőbb keresztkérdések tüzebe hajszolták.

Az elnök szeliden szólt:

— Mondja el, hol volt mielőtt a gyilkosságot elövette!

— Csodőr voltam Galgócon. Azért választottam ezt a pályát, mert tanulókoromban sokat betegeskedtem, s az orvosok azt tanácsolták, hogy olyan foglalkozás után nézzek, mely mellett sokat lehetek a szabad levegőn. Eleinte unalmas volt az életem, de hamar rájöttem, hogy legjobb időöltés a regényolvasás.

— Miket olvasott?

— Legjobban érdekelték a rémregények. Kérem az oly történet, melyben a szerelmesek

— Erről majd később! Folytassa csak a maga élete történetét.

— Hehe! A magam regényét. . . a rémregényemet? Mert az is azaz! Oh, de milyen érdekfeszítő. Nos hát kedvezett a szerencse is őrmester lettem. Egy nap a szemszéd községbe utaztam. Oriávi dohány-csempészet történetét kellett kikutatnom. Az ott tanyázó cigányokat vádolták s én fölkerestem Cseresnyés Gábort a vajdát, hogy számon kérjem tőle az emberei bűnét. Amint az ezüstgombos mellényű, hatalmas termetű cigánynyal beszéltem, egyszerre csak mellémsuhan egy tüzes szemű, szép leány. Mohón halgatta mit beszéltem, hízeltgőn mint közelebb simult hozzám, rám is hajolt

is meg
ur ha
Decem
ült Be
berek
ben m
Szent
mise
Plebá
tifikál
pontifi
— Bé
sekek
segédl
— Bé
főhere
jelen
róság
ben k
borsze
ben ha
töltött
Szarva
krakkó
van pu
son ni
ban. —
vennyo
Szarva
diszlöv
Bécsbe
leközöl
a Szar
ime lel
riáját.
lap, a
— A
a csász
nem ol

majd s
vakító f
tekintet
elmond
odább á
tük, azt
„Verje
a hivata
tem, öve
nap is a
megkérte
boldog
keserves
apja m
kap . .

— kérde

—
hogy ad
előtt m
termett
fős embe
mondta,
miliára.
menyéne
hogy tag
otthagya
getlen e
egyesülje
Hiába ke

is megemlékeztek, hogy a bécsi nagy ur hatvan éve lett osztrák császár. — December 2-án a császár jubileumot ült Bécsben, december 2-án a kis emberek is jubiláltak Szarvason. — Bécsben mise és Tedeum volt a róm. kath. Szent István templomban, Szarvason mise és Tedenm volt a róm. kath. Plebánia templomban. — Bécsben pontifikált a bécsi hercegének, Szarvason pontifikált a szarvasi esperes plébános. — Bécsben segédletet nyújtott az érsekek és püspökök kara, Szarvason segédletet nyújtott a szarvasi káplán. — Bécsben jelen voltak a főhercegnők, főhercegek és miniszterek, Szarvason jelen voltak a leányiskola, főszolgabíró és községi elöljáróság. — Bécsben kivonult díszben vagy harminc táboiszerenagy, Szarvason kivonult díszben három finác. — Bécsben megtöltötte a templomot az ünneplő nép, Szarvason is volt a templomban négy krakkói ciganyaszony. — Bécsben van puskapor az arsenálban, Szarvason nincs puskapor a fináclaktanyában. — Bécsben tehát tehetek negyvennyolc díszlövést az arsenában, Szarvason nem tehetek negyvennyolc díszlövést a fináclaktanyában. — A Bécsben megjelenő Wiener Zeitung leközlötte a bécsi jubileum történetét, a Szarvason megjelenő Szarvasi Lapok ime leközlö a szarvasi jubileum történetét. — A bécsi Wiener Zeitung nagy lap, a szarvasi Szarvasi Lapok kis lap. — A bécsi Wiener Zeitungot elolvassa a császár, a szarvasi Szarvasi Lapokat nem olvassa el a császár. — A bécsi

jubileumban résztvevőket ezért bizonyos, hogy megjutalmazza a császár, a szarvasi jubileumban résztvevőket nem bizonyos, hogy megjutalmazza a császár. — Szóval Bécsben remélik, hogy nem lesz pechük a jubilálóknak, de Szarvason félünk, hogy pechük lesz a jubilálóknak. — Mert hát Bécs Ausztriában van, Szarvas Békésmegyében van. — Ausztria messze van Békésmegyétől, Bécs messze van Szarvasától. — Bécsben van a császár, Szarvason vannak a szarvasiak. — Mivel pedig Bécs nagyon messze van Szarvasától, a császár is nagyon messze van a szarvasiaktól.

— **A Szabad Lyceum első vidéki szereplése.** F. hó 29-én B. Szent-andrás nagyközség tanácstermében páratlan érdeklődés mellett tartott a helybeli Lyceum fényesen siserült előadói ünnepélyt. Már d. u. fél 5 órakor, tehát az előadási idő előtt félórával zséfolásig megtelt nemcsak a tanácsterem, de a melléktermek is, úgy, hogy több mint 200 lelkes hallgató szorongott egymás hátán. Nagybárá iparos és földműves emberek, jóllehet az uri osztály is. Tekintélyes tagok képviselték. Dr. Hajas József főjegyző igen érdekes és talpraesett beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, mely után Tóth Pál képezdei növendék sikerült szavalata következett. A szarvasi Lyceum titkára, Krecsmárik Endre képezdei tanár töltötte be az előadói tisztet. Szabad előadást tartott a hő fontosságáról és mindennapi jelentőségéről, bemutatván a puskapor egyszerű kisütési módját, úgy a hevített levegő robbantó erejét, a különféle lángok világító erejét stb. A hallgatóság feszült figyelemmel hallgatta mindvégig a szabad előadást s tettségének zugó éljennel adott kifejezést. (Szentandrás — érdekes — nem tapsolnak

de éljeneznek). Kaszner Lajos képezdei növendék szavalata szintén nagy tetszést aratott. Végül Dr. Hajas főjegyző megköszönve a közönség szives türelmét s a szereplők lelkes fáradozását, a ünnepélyt berekesztette. Végezetül kell említenünk azt, hogy Renglovich Bozsóka élvezetesnek ígérkező szavalata közbejött súlyos betegség miatt, a közönség őszinte sajnálatára, elmaradt. A második vidéki kirándulást ma tartja a Lyceum Kondoroson d. u. 5 órakor felolvasó estélyt rendez s Szarvasról is többen rándulnak át ezen alkalomból.

— **Megszűnt zárlat.** A sertésekre elrendelt zárlat megszűnt, így a sertések felhajtása úgy a piacokon, mint két hét múlva országos vásáron teljesen szabad.

— **Allandó panasz.** Mi volna más allandó panasz így őszön, mint az átjárók. A héten egész sereg embert büntetett meg a szarvasi szolgabíró kihágás miatt, mert háza előtt a járdát nem tisztította. — Igen helyesen tette. — De gondoljon az átjárókra is, mert hiába tisztítják a járdát, ha az átjárókon bokáig áll a pocsolya. Büntesse meg egyszer a szolgabíró az egyenlőség parancsai szerint a községi elöljáróságot is. A főbb utakon is olyan siralmas állapotban vannak az átjárók, hogy csak eszmében lehet rálépni, mert a cipő szárán befolyik a sár. Igen sok helyen az átjáró padlója mélyebben van a kocsiutnál, így mindenfelől odagyül össze a víz, mielőtt a nagy esőzések beállana. felhívjuk az elöljáróság figyelmét ezekre a hiányokra, Nem olyan borzasztó sokba kerül annak helyrehozatala, csak egy nagyon kicsi jó akaratba.

majd szemem közé nevetett, rutogatva vakító fehér fogait. Ezt a nevetést, ezt a tekintet többé nem felejtettem. A leány elmondta, hogy a dohánysempészek már odább álltak, Dongó Pali a főkafaktor közöttük, azt kell kézrekeríteni — és hozzátette: „Verje meg az isten!” Nem törődtem többé a hivatalos üldözéssel, csak a leányt nevettem, övele beszélgettem. Ott maradtam más nap is a faluban, de harmadnap is. Azután megkértem a leány kezét. Cseresznyés Klára boldogan omlott karjaimba, még sirt is keservesen sirt a nagy meglepetésért. Az apja meg büszke volt, hogy ilyen vót kap . . .

— És miért nem vette el a leányt? — kérdezte az elnök.

— Folyamodtam a miniszteriumhoz, hogy adja ki a házassági engedélyt. De mielőtt megkaptam volna, hirtelen Galgócon termett édesapám, aki birtokos volt. A dölyfős ember utját állta boldogságomnak. Azt mondta, kitagad, ha szégyenyt hozok a családra. Neki csavargó cigány leány nem kell menyének! És elment a fölbebbvalóimhoz, hogy tagadják meg az engedélyt. Azonnal otthagytam állomásomat. Mint szabad, független ember Klarához siettem, hogy vele egyesüljek. De a leány is, apja is eltűntek. Hiába kerestem, hiába kutattam őket, sehó

semmi nyomuk! Elmentem a szomszéd megyékbe. Hasztalan! Azt hittem meg örülök.

A vádlott elhallgatott.

Helyette az elnök beszélt.

— Hát azért változott meg hirtelen a természete is. Azelőtt nem ivott, most iszákos lett és kártyás. Mindent elkövetett, hogy botrányos híre kerekedjék. Így volt-e?

— Így, az életemet is meguntam.

— Tán édes apján akart bosszút állani?

— Nem, hisz az öregem csakhamar meghalt. Még mielőtt ott hagytam az állásomat. Egyetlen fiu vagyok, minden rámszált. Fölvettem az örökségemet és folytattam a korhely életet. Ilyen mulatozás alkalmával cigány muzsikusokkal keveredtettem össze. Köztük volt Bagó Pista a galgóczi primás is. Láttam elkeseredésemet és vigasztalni próbált. Maga se tudta, milyen retentő dolgot művel, amikor kiakarta verni fejemből Klárát. Azt mondta ne busuljak, és ne haragudjam a sirba nyugvó apámra, mert maga Klára a csalfa az alávaló. Amikor megjelentem a falujukban, ő csak el akart ámitani a szerelmével, mert a csempész Dongó Pali meg kellett menteni. Ő szeretete, a dohányszállítót, a nagy csalót, s engem visszatartott a mosolyával, a pajzánosságával. A Vajda is bele volt ártva a dolgba. Egy követ fújt a leányával, meg az-

zal a furfangos szökevénynyel. Esze ágában sem volt, hogy az én tisztos feleségem legyen, s azért ő maga iratott levelet az atyámnak, elárulva tervemet. Ez a legjobb módja volt, hogy szabadulhasson tőlem.

Az elnök ráhagyta:

— S a primás igazat mondott.

— Fordult velem a világ. Azt is megtudtam, hogy Dongó Pali ott bitangol Pozsonyban . . . Vele van Cseresznyés Klára . . . A ligetben sokszor látták őket. . . . Eljött hát a bosszu órája. Még aznap ott termettem. Este volt, sötét este amikor rája bukkantam. Fölismertem Dongó Pistát s revolveremet rá szögeztem. A cigány megijed futni kezdett, már löni akartam, amikor Klára hátulról lefogta karomat. Ott viaskodtam vele a Duna partján, le akart lökni a folyóba. Már nem tudom, hogy történt, de hirtelen pöndörítettem egyet rajta, s a leány bezuhant a rohanó árba. Tudtam, hogy a Duna ott néhány méternyi mély, hiába ugrottam volna utána, nem láttam többé semmit! Aztán visszamentem a városba. A mint a hídön áthaladok; lelkifurdálás rohant meg és azonnal idejöttem a törvényszéki palotába. Rászoltam az örre, hogy vezessen a bíróhoz, mert gyilkoltam. Az ör azt hitte részeg agyok, s mert nem akartam tágitani, rám kiáltott, hogy takarodjam, ma már későn van, jöjjen holnap és jelentkez-

— **Czáfolat** A Szarvasi Hirlap legutóbbi számában közölte, hogy Dr. Farkas Ferencz szabadkai szinigazgató és titkárja Faragó Rezső egy orfeumban összekaptak és Farkas pofon ütötte Faragót. Faragó Rezső titkár felkérte szerkesztőségünket annak közvételére, hogy az egész hirtől egy szó sem igaz, ő és igazgatója legjobb baráti viszonyban vannak, a hirt vaamelyik roszakarójuk juttatta be „Az Ujságba”, a mely azt már a mult héten megczáfolta, — s onnan kerühetett a Szarvasi Hirlap hasábjaira.

Szabad Lyceum. Az idei második előadás ma d. u. pont 5 órakor lesz megtartva a főgimn. tornacsornokában. Dr. Faragó Mór a tudóvszról tart nagyon érdekesnek ígérkező felolvasást, vetített képekkel illusztrálva. Ugy az előadás előtt mint után is egy-egy szavalt. Azt hisszük, hogy ezen érdekes előadás alkalmából a tornacsarnok helyisége is szüknek fog bizonyulni

— **Vasár.** A téli vásár deczember 18-án kezdődik és 21 ig tart. Deczember 18-án lesz a ha-itott körmű állatok vására 19 én a lóvásár 20 és 21-én a belső vásár.

— **Munkásotthon Szarvason.** Mint irtuk Szarvas község munkás otthont óhajt építeni Szarvason s ahhoz államségélyt kér. A kérelmet Ambrus Sándor alispán már felterjesztette a földmivelésügyi miniszterhez ajánlva a kérelem teljesítésé, aki remélhető, hogy teljesíteni fogja a község kérelmét, aminek folytán egy socialis szempontból igen fontos új intézménybeu fogunk nyerni.

— **Földmivészek tanítása.** A csabai földmivésiskola igazgatósága január és február hónapokban ingyenes tanfolyamot tart kisczardák részére. A résztvevők teljes ellátásban is ingyen részesülnek. Mivel eddig igen kevés a jelentkező, az előjáróság elfogad jelentkezőket és megadja az utbaigazítást.

— **Egy községi jegyző fegyelmi ügye.** Hajas József jegyzőt, az ellene hivatali mulasztások miatt megintított fegyelmi eljárás eredményeképpen Ambrus alispán 50 kor. pénzbüntetésre ítélte. Hajas az ítélet ellen felebbezett a közigazgatási bizottsághoz.

— **Elöléptetés.** Az igazságügy-miniszter Tóth Ferenc és Aigner Dezső gyulai törvényszéki bírákat a VIII-ik fizetési osztályból a VII-ikbe léptette elő.

— **Kosárfonó tanfolyam.** Szarvas község előjárósága az idén ismét kosárfonó tanfolyamot óhajt tartani, a mely december elsején vette volna kezdetét, — de kellő számu jelentkező nem akadt. A jelentkezőket a tanfolyamon ingyen oktatják és az ott készített tárgyakból befolyó összegnek a kezdők fele részét kapják, a haladók pedig, kik finomabb anyagból dolgoznak egy ötöd részét. Az összes anyagot ingyen kapják a tanfolyamon résztvevők.

— **A Pesti Napló 60 éves jubileuma.** Az életkor emelkedése az embernél rendszerint az erők csökkenésével

jár s nagyon ritkán fordul elő, hogy egy 60 éves ember még ifjúkori fürgeséggel, erejének teljével tudjon mozogni. Az ujságokról eddig ilyen tapasztalataink nem lehetnek, mert a Pesti Napló lesz az első ujság. Magyarországon, mely január 1-én a 60-ik évfolyamot írhatja ki homlokára. De ez az ujság, melynek a gondviselés ily magas életkort adományozott, nem rokkant aggastyán, hanem ereje teljében levő, viruló ifju, mely büszkén hirdeti, hogy nem csak kor szerint első az ujságok közt, hanem az előtízetők számával is az első helyet vitta magának. A magyar ujságirodalomnak ez a büszkesége, minden irányban való teljes függetlensége s ebből folyó bátor szókimondása, valamint érdekesége, jól értesültsége és változatos, bő tartalma folytán ma már a magyar olvasóközönség kedvenc olvasmánya s alig van város, vagy község az országban a hová nem a Pesti Napló jár a legtöbb példányban. Abból az alkalomból, hogy a Pesti Napló most fogja megkezdeni 60-ik év folyamát, újévkor egy rendkívüli ünnepi számot fog kiadni, mely valósággal szenzációja lesz a magyar ujságirodalomnak. E mellett azonban állandó előtízetők karácsonyra az idén is mint minden évben, értékes diszművel fogja meglepni, melynek könyvkereskedelmi értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A „Festőművészet Remekéi” lesz a címe ennek a páratlanul fényes kiállítású diszalbumnak, mely a szépművészeti muzeum klasszikus festményeinek pompás kivitelű másolatait fogja tartalmazni, mindegyik egy-egy nagy mester világhírű alkotása. Az egész albumot művekötésben ingyen megkapja a Pesti Napló mindgn előfizetője, a ki a kiadóhivatal feltételei értelmében előfizet. Mutatványszámot és az albumra vonatkozó feltételeket kívánatra szivesen küld a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, VI, Andrassy-ut 27 sz.

— **A hamisításokról.** Korunk haladásait, sajnos, nyomon követi a ravasz hamisítások minden neme. A városokba hamis-

zem! Majd aztán letartóztatnak. El is jöttem másnap, le is csuktak — hála istennek.

III.

A hallgatóság kacajba tört ki erre a vallomásra. De az elnök komolyan hozzálátott, hogy sarokba szorítsa az önvádat.

— Nyitray Béla! Elvártam volna, hogy itt a bírái előtt, végre leveti a tettét és álcáját, mért hazudozik tovább? A vizsgálóbíró, nyomozó rendőrség, a törvéyszéki orvos, az emgyógyító főorvos, mindnyájan azon fáradoztak, hogy kiderítsék a valót. A hoitest nem került meg. Nem is kerülhetett Önt az orvosok józan elméjünek mondják.

— Hát a hátamon hozzam el az áldozatot, hogy meggyőzzem a bírákat? Tehetek én róla, hogy a Duna hullámai elnyeltek azt a csajfa teremést, és hogy be nem bizonyítható Önöknek a gyilkosságot, melyet elkövettem? Megöl a lelki furdálás.

— A mai végtárgyalás eleget bizonyít. Ez éppen arra való, hogy a titok fátyolát töllehbentsük. Mert titok az egész. Tudja-e hogy a kit ön állítólag megölt: Cseresnyés Klára — életben van!

A gyilkos riadtan nézett az elnökre: reszketett egész testében, halotthalvány lett s fejét hátra vetette.

— Az nem lehet! Hisz megöltem Hol van Dongó Pali? Ő is látta messziről, hallhatta a zuhanást.

— Ha élne Dongó Pali! De ez teszi éppen rejtélyessé a dolgot. Az ön tanuja meghalt, agyonlőtték a csendőrök, még mielőtt kihallgathattuk volna, és az ön áldozata — az él. Vezessék be!

Nyitray Béla végigsimitotta homlokát, a szemén . . . Nem tudta: álmodik-e? és mereven nézett a föltáruuló ajtó feié, honnan csakugyan Cseresnyés Klára lépett be.

A szerelmi játék elmondása után kérdést intézett hozzá az elnök:

— Találkozott-e később Nyitray Bélával?

— Soha többet! — szólt vadul a leány.

— Nem is volt a pozsonyi ligetben?

— Három éve nem jártam arra.

— Dongó Palival mikor beszélt utóljára?

— Egy hétiig hiába vártam rá. Hütlenedő rossz ember volt. Meghabonázott és akkor is szerettem, mikor tudtam hogy megcsal. Akkor is más leánnyal szeretkezett . . . Azzal járhatott ott a ligetben.

— Mással? Kiállított fel Nyitray?

A hallgató közönség előre hajlott, hogy nézze, hallgassa a szenzációs fordulatot . . .

— Várjon csak! — szólt az elnök. Itt van ez az arany lánc. Jól nézze meg! Ez

a magáé volt. Nyitray ott látta a nyakán, amikor először találkozott magával az apjánál . . . Kitől kapta?

— Valamikor Dongó Pali adta. De elcsalta megint tőlem. Óh az álnok, a gonosz! Odaadta valami új szeretőjének . . .

— Uj szerető? — nyögött fel rémülten Nyitray Béla. S ez a lánc, ez ott maradt a Dunaparton? Leoldódott, amint viaskodtunk. Hát mégse hazudtam . . .

És kacagva, kárörömmel nézett a bírákra.

El kellett itélni a különös embert.

Néhány évi fogságot róttak rá.

A nyáron ott jártam Lipótvárott. Be-néztem abba a sötét várszerű épülethe is, Nyitray Béla az irodában kapott holmi munkát.

Ott láttam viszont, éppen egy remre-gényt dugott az asztal alá.

Amikor kérdéseket intézet hozzá, egyre:

— Bűnhődöm, vezeklek, de Cseresnyés Klára él! Hol maradt a busszum? A bosszum?

És feleletet senkitől se kap.

sított élelmiszerek, a vidékre hamisított ipari termékek kerülnek. Ujabb idő óta az ismert „szarvas” jegyű szappan nemében egyedüli szappan tudvalevőleg az ugró szarvast viseli védjegyként. És ime felbukkan minden lehető ugró állat, szarvakkal vagy azok nélkül, csak valamelyest hasonlítson a „Schicht szappan” szarvasához. Ügyeljünk tehát szappanbevásárlásainknál jól a „szarvas” védjegyre.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. E. Cikke lapunk legközelebbi számában jön.

A NAP

a 48-as eszmény és a magyar nemzet törekvések leghitebb, legtűresebb szószólója.

A magyar ujságírás szenzációi
A magyar közönség legkedveltebb lapja.
Tessék mutatós számot kérni!

Magyarország legkitünőbb 2 lapja
A NAP UJSÁGVÁLLALAT LAPJA

A NAP

A NAP ujságvállalat esti lapja.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre — — — 16 K. — f.
Félévre — — — 8 K. — f.
Negyedévre — — — 4 K. — f.
Egy hónapra — — — 1 K. 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

FIDIBUSZ

A NAP ujságvállalat élclapja.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre — — — 6 K. — f.
Félévre — — — 3 K. — f.
Negyedévre — — — 1 K. 50 f.
Egy hónapra — — — K. 50 f.

Egyes szám mindenütt 5 krajcár.

A aki a „Fidibuszra”
legalább egy félévre
előfizet, ingyen kapja
az 1908. évre szóló dí-
szes „FIDIBUSZ-
NAPTÁRT”-t.

Szőlő oltvány eladás.

I. oszt. zöld oltvány sima 100 db 4 frt
Zöld oltvány gyökeres 100 db 6 frt
Riparia gyökeres 100 db 1.50
Ajánlom saját termésű b o r a i m a t
kicsinyben és nagyban a legjutányosabb
áron:

1 liter magyarádi ó-bor 40 kr.
1 liter magyarádi uj-bor 30 kr.
1 liter kertí uj-bor 25 kr.

Réthy Sándor
szőlő-birtokos.

Megérkeztek !!

a párisi és angol illatszerek.

Kapható; Litauszky Pál fodrász üzle-
tében (Árpád szálló épületben.) Ahol
mindenféle pipere és toalett cikkek
nagy raktára van. Irásbeli kívánatra
minta kellektióval házhoz megyek.

Gróf Csáki-utcában levő 78. számú
ház örök áron eladó. Értekezhetni
lehet 128. házszám alatt
Maitz Ferenczcel.

Hirdetmény.

Özv. Tajber Gusztávné macózugyi
3 hold szőlős kertje, és 2 hold pusztá
földje esetleg parcellázva is eladó.
Venni szándékozók értekezhetnek Pohl
Károly községi számvevővel. 2—4

Hirdetések jutányos

áron vétetnek fel.

Uj cukrász üzlet megnyitás!

Van szerencsém a nagy közönség szives tudomására
hozni, hogy helyben Szent-István király-u. 50 sz. alatt (Elefánt
János ur házában), a mai kor kívánalmainak minden tekintetben
megfelelő

CZUKRÁSZDÁT

nyitottam.

Üzletemben minden nap friss, s a legkényesebb igénye-
ket kielégítő sütemények állanak az igen tisztelt közönség ren-
delkezésére, ahol családok is családi ünnepélyek részére torták
és sütemények mindenkor izléses kivitelben és jutányos áron
rendelhetők meg.

Jóakaró pártfogást kér

Konács Soma.

Szarvas, 1908. szeptember 20.

**Egy és kétéves
szőlő-oltványokról,**

különféle sima és
gyökercs vadvesszőről
szőlő kimutatás megjelent.
Kívánatra bárkinek ingyen és bér-
mentve megküldi a
Vállalati szőlőtelep
Billéd, Torontál-megye.

Globin a legjobb és legfirromb
Czipő tisztítószer
Egyedüli gyáros Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipóse és Eger.

Tisztasága **30.000** koronával
szavatoltatik.

A konyhában és házban
mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis
Schicht szarvasszappannal
tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségeseltetik.

oooooooooooooooo

Eladó
400 □-öl gyümölcsös szőlő lugassal, rajta kunyhóval Mángolban szabad kézből eladó, vevő Marc-ek Istvánnál jelentkezhet.

Hirdetmény.
Szarvas község alulírott előjárása közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező Erzsébet-ligeti szőlőtelepen több ezer db. szőlővesszője van eladó.
Felhívtnak ennélfogva a venni szándékozók, hogy ebbeli szándékukat a községi számvédeli irodában a hivatalos órák alatt jelentsék be.
Szarvason, 1908. évi október hó 16-án.
Koltár Lajos, Kovács János,
főjegyző. bíró.

Tisztítás csak

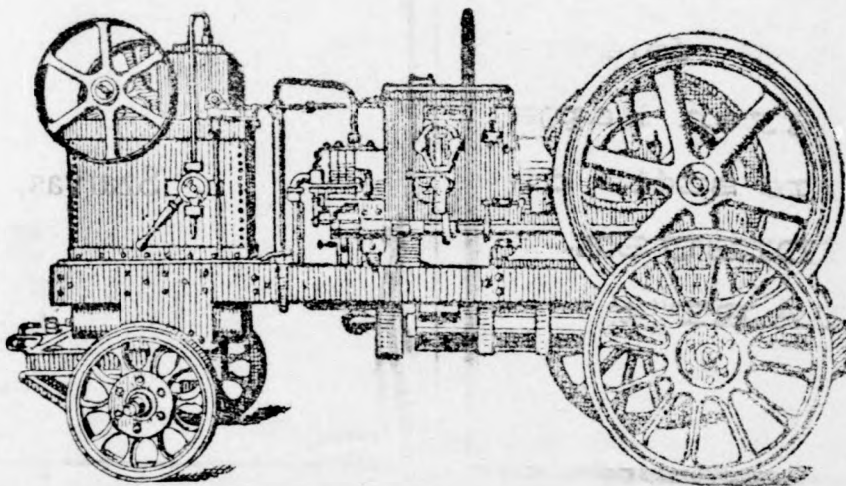
Globusz
fémfiszító kivonat
A legjobb tisztítószer a világon

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakezelők, járgány-cséplőgépek, lóhore-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Eredeti „Otto” benzin-motorok cséplési célra

Saját műhely
IX. Mester-utca 81 sz.

Saját műhely
IX. Mester-utca 31 sz.

továbbá Benzin-, Petroilin-, Légszusz és szivógáz-motorok faszén, antracit és koksztüzelésre 1-1500 lóerőig.
LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci körút 59.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség előjárósága részéről alólírottak felhívjuk az 1886, 1887. és 1888. évben született állítás köteleseket, hogy az 1909. évi sorozásra vonatkozó jelentkezéseket a folyó évi november havában a katona ügyosztálynál annál is inkább el ne mulasszák, mert azon állítás kötelesek kik jelentkezéseiket elmulasztják a törvény értelmében szigoruan büntetni fognak.

Szarvason, 1908. évi november 4
Az előjáróság nevében.

Lánczossy László, Demcsák Mihály
h. jegyző. h. bíró.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség alulírott előjárósága felhívja az 1886, 1887 és 1888 években született idegen állítás kötelesek figyelmét, hogy a sorozás végett folyó évi november havában a katona ügyi jegyzői irodában annál is inkább jelentkezzenek, mert az elkészítetteket a törvény értelmében a legszigorubbán fogják megbüntetni.

Szarvason, 1908. november 4-én.
Az előjáróság nevében.

LANCZÓSSY DEMCSÁK
h. jegyző. h. bíró.

Hirdetmény.

Szarvas község előjárósága ezenel közhírré teszi, hogy az 1906. évi fősorozásra az I. korosztályban felhívott (1888. évi születésű) állításkötelesek sorshuzása az 1909. évi január hó 25. napján délelőtti 8 órakor fog a község háza nagy tanácstermében meg ejtetni a járási szolgabíró és a járásbeli községek előjáróinak jelenlétében.

Akik bármilyen okból akadályozva volnának a sorshuzáson megjelenni, helyettük meghatalmazottjuk, vagy a sorshuzás vezetője által kijelölt más egyén fog sorsszámot huzni, amely az illető egyénre nézve állításkötelezettség egész idejére irányadó leend.

Azok a kik mint családfentartók öröklött mezei gazdaság tulajdonosai papjelöltek, vagy népiskolai tanítók a póttartalék kedvezményére jogcimmal bírnak a honvédelemügyi m. kir. Minister ur által kibocsájtott, s az előjáróság által kifüggesztett 97000 számú felhívás értelmében járjanak el.

Kelt Szarvason, 1908. évi november hó 12-ikén.

Az előjáróság nevében:
Jeszenszky Frigyes, Kovács János,
jegyző. bíró.

Sirup-pagliano a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Giralomo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlódás a fejbe stb. előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrkiütések, esuz, köszvényénél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A 60) Via Pandolfini. Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, L ö b l i c h g a s s e 4 48. Gyógyszertárak főlerakatként kedvező feltételek mellettkerestnek. 9-9.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. október 1-től. —

Mezőtur	ind. é.	2:29 n.	12:15 n.	5:40
Szarvas	érk.	3:15 "	1:03 é.	6:28
	ind.	3:27 "	1:27 "	6:38
Kisszénás	érk.	4:14 "	2:12 "	7:25
Orosháza	érk.	5:35 "	3:26 "	8:40
Mezőhegyes	érk. n.	7:55 "	5:40 "	—
Mezőhegyes	ind.	—	9:18 "	—
Orosháza	ind. é.	5:55 "	11:17 "	6:07
Kisszénás	érk. n.	7:18 "	12:29 "	7:16
Szarvas	érk.	8:24 "	1:26 "	8:13
	ind.	8:44 "	1:44 "	8:23
Mezőtur	érk.	9:30 "	2:30 "	9:10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjelt, n. = nappalt jelent.

Kiadó lakás.

A Beliczey-uton 5 szobából konyha, kamra és istállóból álló ház haszonbérbe kiadó, esetleg eladó.

Értekezhetni lehet a kiadóhivatalban.

Ugyanott 2 boti rolló és ajtó eladó.

LEGSZEBB KARÁCSONYI KÉPES

LEVELEZŐ-LAPOK

megérkeztek

S Á M U E L A.

könyv- és papirkereskedésében

SZARVASON.

HA

sérvkötőket, irigaorokat, francia és angol illatszereket, vagy bármennemű gyógy-
szereket, vagy Spitzer arckenőcsét, vagy bel- és külföldi arcápoló és pipere-
szereket ohajt azt a

Medveczky Utóda gyógyszertárában, Szarvason

bármikor megkaphatja, ahol az összes bel- és külföldi szereknek nagybani raktára van.

Az összes eddigi sósborszeszek között ma a legjobb a

DIVINA SÓSBORSZESZ

ára 40, 100 és 200 fillér.

REISZ MIKSA

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- díszítőműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz. Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.

Nyomatott Sámmel Adolf könyvnyomdájában Szarvason.